

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI ESIMEHE OTSUS

Asja number	20-1/24-02267-005
Otsuse kuupäev	5. aug 2024
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	DirectMarketing OÜ, 11727426
Tarbija nõue	arvete tühistamine
Asja läbivaatamise aeg	16. juuli 2024

Resolutsioon:

1.Rahuldada tarbija avaldus. Kaupleja peab tühistama kõik tarbijale esitatud arved seoses tarbija tellitud müntidega. Kaupleja peab tühistama või tagasi võtma kolmandatele isikutele loovutatud nõuded.

2.Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaebuse kohaselt sai tarbija 14.12.2022 kell 10:39 kõne kaupleja esindajalt numbril 27268181. Tarbijale tehti pakkumine osta münte. Tarbija nõustus ostma kaks münti. 10.01.2023 sai tarbija kaks ümbrikku müntidega, mida tarbija ei avanud. Tarbija saatis mõlemad ümbrikud samal päeval kauplejale tagasi vastavalt kaupleja tagastamisvormile ning tarbija lisas, et ei soovi järgnevaid tooteid ega pakkumisi kauplejalt. Sama aasta märtsini sai tarbija korduvalt samalt kaupleja esindajalt kõnesid, mida tarbija vastu ei võtnud. 2023. aasta jooksul saadeti tarbijale veel kaks kirja, mida tarbija ei avanud ning mille ta saatis kohe kauplejale tagasi. 15.01.2024 sai tarbija inkassofirmalt sõnumi, et tal on tasumata võlg. 17.01.2024 saatis tarbija tähitud kirja nii kauplejale kui ka inkassofirmale, selgitades, et nõue on alusetu ning tarbija on 2023. aasta alguses lepingu lõpetanud. Tarbija ei saanud kummaltki ettevõttelt vastust, kuid on hiljem saanud jätkuvalt kõnesid kaupleja esindaja telefoni numbrilt. Tarbija soovib, et kaupleja tühistaks kõik tarbija arved ning teavitaks sellest ka inkassofirmat ja et kaupleja kustutaks kõik tarbija andmed oma infosüsteemidest. Tarbija võttis ühendust ELi tarbija nõustamiskeskusega (ECC).

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei ole tarbijale ega ECC-le vastanud. Menetluse käigus on kauplejale kirjutatud 15.02.2024 ja 01.03.2024.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust.

Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses kuna leping sõlmiti sidevahendi abil, vastab see ka VÕS §-s 52 kirjeldatud lepingule. Tarbija võib sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganeda põhjust avaldamata 14 päeva jooksul (VÕS § 56 lg 1), kusjuures vastav tähtaeg hakkab üldjuhul kulgema päevast, mil tarbija või tema poolt nimetatud kolmas isik on saanud asja füüsiliselt enda valdusse (§ 56 lg 1¹). Tarbija ostis kauplejalt mündid.

Tarbija soovis mündid tagastada 14 päevase taganemisõiguse juures.

VÕS § 56 kohaselt võib tarbija lepingust taganeda 14 päeva jooksul ilma põhjust avaldamata. Komisjon märgib täiendavalt, et Euroopa Kohus kohtuasjas nr C-489/07 on leidnud, et tarbija taganemisõigus on nähtud ette, et kaitsta tarbijat eriolukorras, mis valitseb sidevahendi abil sõlmitava lepingu korral, arvestades, et „tarbija ei saa tegelikult toodet näha ega osutatava teenuse laadiga tutvuda enne lepingu sõlmimist”. Lepingust taganemise õigus on seega mõeldud kompenseerima ebasoodsat olukorda, milles on tarbija sidevahendi abil sõlmitava lepingu korral, nähes talle ette sobiva nn järelemõtlemisaja, mille jooksul ta saab omandatud asja kontrollida ja järele proovida.

Tarbija on taganenud tähtaegselt. Kuna tarbija on lepingust taganenud ning mündid on tagastatud, puudub kauplejal õigus nõuda tasu ning esitada jätkuvalt arveid. Kaupleja peab tühistama kõik tarbijale esitatud arved seoses tarbija tellitud müntidega. Kaupleja peab tühistama või tagasi võtma kolmandatele isikutele loovutatud nõuded.

Täiendavalt märgib komisjon, et ei lahenda andmekaitselisi küsimusi. Seega andmekaitse küsimustes peab tarbija pöörduma Andmekaitse Inspeksiooni poole.

Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitaitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta, et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Komisjoni hinnangul on täidetud kõik materiaalsed ja formaalsed eeldused, et lepingust taganeda.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/